ارتباط سبک‌های تفکر با سازگاری تحصیلی در دانشجویان پرستاری

حیدرعلی زارعی*، مالک میرهاشمی، حسن پاشا شریفی

چکیده

مقدمه: سازگاری و ابعاد مختلف آن از مباحث بنیادی و بسیار گسترده در روان‌شناسی محسوب می‌شود. به همین جهت شناسایی عوامل مرتبط با آن، ضمن افزایش حیطه دانش، می‌تواند کاربردهای زیادی در کاهش مشکلات فردی و بین فردی داشته باشد. در همین راستا، هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط انواع سبک‌های تفکر با سازگاری تحصیلی است.

روش‌ها: در این پژوهش توصیفی همبستگی، نمونه ای شامل ۶۵ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی به روش خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از دو پرسشنامه استاندارد سبک‌های تفکر استرنبرگ- واگنر- زانگ (فرم کوتاه) و سازگاری تحصیلی بیکر و سریاک استفاده شد. داده‌ها توسط آزمون‌های آماری همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که سبک‌های تفکر قضایی، اجرایی، سلسله مراتبی، آزاد اندیش، بیرونی و سبک‌های تفکر نوع اول ارتباط مثبتِ معنادار و سبک تفکر آنارشی ارتباط منفیِ معنادار با سازگاری تحصیلی دارند. نتایج به دست آمده از رگرسیون چندگانه نشان داد سبک‌های تفکر نوع اول به صورت مثبت و سبک‌های تفکر نوع سوم به شکل منفی پیش‌بینی‌کننده سازگاری تحصیلی هستند و در مجموع ۴ /۲۰ درصد از واریانس سازگاری تحصیلی بر اساس این سبک‌های تفکر قابل تبیین است.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده، سازگاری تحصیلی با انواع سبک‌های تفکر ارتباط دارد. همچنین از طریق سبک‌های تفکر نوع اول و نوع سوم می‌توان میزان سازگاری تحصیلی دانشجویان پرستاری را پیش‌بینی کرد. بنابراین بهبود و ارتقای مسایل مربوط به سازگاری تحصیلی دانشجویان پرستاری، مستلزم توجه به انواع سبک‌های تفکر در آنان است.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های تفکر، سازگاری تحصیلی، دانشجویان پرستاری.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ خرداد ۱۳۹۱؛ ۱۲(۳): ۱۶۰ تا ۱۶۶

مقدمه

سازگاری در اصل از علم زیست‌شناسی نشأت گرفته است. نخستین بار، داروین آن را در نظریه تکامل خود مطرح نمود، سپس این مفهوم در علوم دیگر همچون روان‌شناسی و جامعه‌شناسی مورد استفاد قرار گرفت(۱).

این اصطلاح در معنای زیست‌شناختی به ساختارهای بیولوژیکی اشاره دارد که زنده ماندن انواع را تسهیل می‌کند و نه تنها انسان‌ها بلکه حیوانات و نباتات را نیز در بر می‌گیرد(۲).

در روان‌شناسی، سازگاری فرایندی کم و بیش آگاهانه فرض می‌شود که بر پایه ی آن فرد با محیط اجتماعی، طبیعی یا فرهنگی انطباق می‌یابد. این انطباق مستلزم آن است که فرد خود را تغییر داده یا این که فعالانه تغییراتی در محیط ایجاد نماید و در نتیجه هماهنگی لازم بین فرد و محیط ایجاد شود(۲). چاپلین سازگاری را تغییر در فعالیت‌ها به منظور فائق آمدن بر موانع و ارضای

* **نویسنده مسؤول:** حیدرعلی زارعی (مربی)، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران. alizarei@iaukhoy.ac.ir

دکتر مالک میرهاشمی (استادیار)، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران .(malekfd@yahoo.com)؛ دکتر حسن پاشا شریفی (دانشیار)، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، رودهن، ایران. (hpssr@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۹/۴، تاریخ اصلاحیه: ۹۰/۱۱/۲۱، تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۲/۹

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

نیازهای خود تعریف می‌کند. وی سازگاری را نوعی حل مسئله می‌داند که در آن ارگانیسم یا فرد نیازی دارد که نمی‌تواند با روش‌های قبلی برآورده کند. در چنین موقعیت‌هایی، رفتار تغییر داده می‌شود تا این که پاسخ منجر به ارضا شود. فرد در حالت سازگاری نقش فعال‌تری در موقعیت ایفا می‌کند؛ به همین دلیل سازگاری با مفاهیم سازش، انطباق و هم‌نوایی تفاوت دارد(۳).

سازگاری دارای ابعاد مختلفی است. سین‌ها و سینگ سازگاری را به سه نوع اصلی تقسیم‌بندی کرده‌اند: الف: سازگاری تحصیلی ب: سازگاری اجتماعی ج: سازگاری عاطفی(٤). بحث مقاله حاضر صرفا در باب سازگاری تحصیلی است. بیکر و سیریاک معتقدند سازگاری تحصیلی یک مفهوم چندبعدی بوده و به معنای توانایی افراد در پاسخ گویی موفقیت‌آمیز به تقاضاهای متنوع و مختلف محیط آموزشی است(٥).

در خصوص رابطه سازگاری و انواع آن با سایر متغیرهای روان‌شناختی مطالعاتی صورت گرفته است. نتیجه این مطالعات حاکی از آن است که سازگاری با جهت‌گیری مذهبی(٦)، تحول اخلاقی(۷)، خودکارآمدی(۸)، انعطاف‌پذیری، خوش‌بینی(۱) و هویت موفق(۱و۹) ارتباط مثبت دارد.

یکی از عوامل مهمی که به نظر می‌رسد در سازگاری تحصیلی دانشجویان موثر بوده و تا به حال مورد مطالعه قرار نگرفته است، سبک‌های تفکر است. استرنبرگ و زانگ سبک‌های تفکر را شیوه‌های ترجیح داده شده افراد در تفکر و استفاده از توانایی‌های خود می‌دانند. آنها در نظریه خود حکومتی ذهنی خویش معتقدند انواع شیوه‌های مختلف حکومتی که در جهان وجود دارد تصادفی نبوده بلکه انعکاس بیرونی افکار ذهنی انسان‌ها است(۱۰و۱۱). بر این اساس و با استفاده از استعاره حکومت، استرنبرگ ۱۳ سبک تفکر را مطرح می‌کند که به ٥ بعد قابل تفکیک هستند: ۱- کارکردها: شامل سبک‌های تفکر قانونی (خلاق بودن)، قضایی (ارزیابی افراد دیگر یا بازده‌ها)، اجرایی (انجام تکالیف با توجه به دستورات داده شده)؛ ۲- شکل‌ها: شامل سبک‌های تفکر سلسله مراتبی (اولویت‌بندی تکالیف فردی)، سلطنتی (کار روی یک تکلیف در یک زمان)، الیگارشی (کار روی تکالیف چندگانه بدون اولویت‌بندی)، آنارشیست (کار روی تکالیفی بدون محدودیت درباره «چه»، «کجا»، «کی» و «چگونه» انجام دادن کارها)؛ ۳- سطح‌ها: شامل سبک‌های تفکر کلی (تمرکز بر تصویر کلی)، جزیی (تمرکز بر جزییات)؛ ٤- حوزه‌ها: شامل سبک‌های درونی (انجام تکالیف به تنهایی)، بیرونی (کار با دیگران)؛ ٥- گرایش‌ها: شامل سبک‌های آزاد اندیش (اتخاذ رویکردی بدیع نسبت به انجام تکالیف)، و محافظه کار (استفاده از شیوه‌های سنتی در انجام تکالیف)(۱۲و۱۳).

استرنبرگ و زانگ ۱۳ سبک تفکر را بر اساس معیارهایی همچون پیچیدگی شناختی و غیره به سه نوع اصلی تقسیم‌بندی نموده‌اند: سبک‌های نوع اول که شامل پنج سبک تفکر قانونی، قضایی، سلسله مراتبی، کلی و آزاداندیش است. این دسته از سبک‌ها مولد خلاقیت بوده و پیچیدگی شناختی زیادی دارند. سبک‌های تفکر نوع دوم فرد را به تبعیت از هنجارها رهنمون ساخته و سطوح پایین‌تری از پیچیدگی شناختی را در بر می‌گیرند و شامل سبک‌های تفکر اجرایی، جزیی، سلطنت طلب، محافظه کار هستند. و در نهایت سبک‌های تفکر نوع سوم شامل سبک‌های آنارشیست، الیگارشی، درونی و بیرونی هستند. این سبک‌ها با توجه به الزامات سبکی هر تکلیف خاص، می‌توانند ویژگی‌های سبک‌های نوع اول و دوم را نشان دهند(۱۱).

تحقیقات فراوانی بر اساس نظریه سبک‌های تفکر انجام شده است. در این پژوهش‌ها مشخص شده است که انواع سبک‌های تفکر با پیشرفت تحصیلی، صفات شخصیتی، عزت نفس، و بهزیستی روان‌شناختی رابطه دارند (۱۰تا۱۲و۱٤). همچنین استرنبرگ و زانگ فرض کرده‌اند که سبک‌های تفکر نوع اول ارزش سازگارانه بیشتری دارند(۱۱). ولی مرور ادبیات پژوهش حاکی از آن است که پژوهشی در این خصوص صورت نگرفته است. بنابراین این پژوهش درصدد است این سوال‌های پژوهشی را

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

مورد مطالعه قرار دهد که آیا رابطه‌ای بین سبک‌های تفکر با سازگاری تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری وجود دارد؟ و همچنین آیا می‌توان از طریق انواع سبک‌های تفکر میزان سازگاری تحصیلی را پیش‌بینی کرد؟

روش‌ها

تحقیق از نوع توصیفی و همبستگی با هدف پیش‌بینی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی به تعداد ۸٦ نفر است که در نیم سال دوم سال تحصیلی ۹۰-۸۹ مشغول به تحصیل بودند. کل جامعه آماری تحقیق را، دانشجویان دختر تشکیل می‌دهند. از بین جامعه آماری تعداد ٦۵ نفر با میانگین سنی ۱۹/۷ سال از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌ها از نمونه تحقیق به صورت داوطلبانه و از طریق پرسشنامه‌های بدون نام انجام شد.

برای جمع‌آوری داده‌ها از دو پرسشنامه استاندارد شده استفاده گردید: ۱- فرم کوتاه پرسشنامه سبک‌های تفکر واگنر و زانگ (TSI-R2). این پرسشنامه دارای ٦۵ گویه بوده و ۱۳ سبک تفکر را اندازه می‌گیرد و به طور مساوی برای هر سبک تفکر پنج گویه در نظر گرفته شده است. پرسشنامه مذکور در مقیاس لیکرت تهیه شده و شرکت کنندگان باید پاسخ خود را در یک طیف هفت گزینه‌ای مشخص کنند. زانگ ضرایب آلفای کرونباخ برای ۱۳ سبک را از ۰/۵۰ تا ۰/۸۰ گزارش نموده است. شکری و همکاران نیز ضرایب آلفای کرونباخ برای انواع سبک‌های تفکر را در نمونه ایرانی از ۰/۵۳ تا ۰/۸۵ گزارش کرده‌اند(۱۵). در این پژوهش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه مساوی ۰/۸۹٤ به دست‌آمد.

۲- پرسشنامه سازگاری تحصیلی: برای تعیین میزان سازگاری تحصیلی از خرده مقیاس پرسشنامه سازگاری با دانشگاه (SACQ) بیکر و سریاک که دارای ۲٤ گویه است، استفاده شد(۱۵). نمره آزمودنی در این مقیاس بین ۲٤ تا ۱٦۸ قرار می‌گیرد. نمرات بالاتر نشانگر سازگاری بیشتر است. ویژگی‌های روان‌سنجی SACQ در مطالعات متعدد بررسی شده است. در مطالعه بیکر و سریاک ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس سازگاری تحصیلی بالاتر از ۸۰/. بود. در پژوهش میکاییلی(۹) که در بین دانشجویان دانشگاه ارومیه انجام شده بود این ضریب مساوی ۸٤/. به دست آمد. در پژوهش حاضر نیز آلفا مساوی ۰/۸۳٤ بود.

برای تحلیل داده‌ها، از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان استفاده شد.

نتایج

در جدول ۱ داده‌های جمع‌آوری شده بر اساس شاخص‌های آمار توصیفی خلاصه و بیان شده‌اند.

جدول ۱: شاخص‌های آمار توصیفی شرکت‌کنندگان پژوهش(N=٦۵)

متغییر	میانگین و انحراف معیار
سبک تفکر قانونی	۵/۱۸۱±۰/۸٤
سبک تفکر اجرایی	۵/۱۵۵±۰/۸۳
سبک تفکر قضایی	۵/۱۱۷±۰/۹۱
سبک تفکرسلسله مراتبی	۵/۰۲۲±۰/۹۸
سبک تفکر مونارشی	۵/۲۷۹±۰/۹٦
سبک تفکر الیگارشی	٤/٦۸۸±۱/۰۲
سبک تفکر آنارشیست	٤/۲۵۳±۰/۹۹
سبک تفکرمحافظه کار	٤/٤٦۸±۰/۷۷
سبک تفکر آزاد اندیش	۵/۳۹۱±۱/۰۸
سبک تفکر کلی	٤/٦۱۳±۰/۹
سبک تفکر جزیی	٤/۷۹۵±۰/۸۲
سبک تفکر درونی	٤/۳۰٤±۰/۹٦
سبک تفکر بیرونی	۵/٤۰۰±۱/۰۸
سبک‌های تفکر نوع اول	۵/۰٤٦±۰/۷۳
سبک‌های تفکر نوع دوم	٤/۹۲٦±۰/۵۷
سبک‌های تفکر نوع سوم	٤/٦۸٦±۰/٦۱
سازگاری تحصیلی	۱۱۷/۱٤±۱٦/۵۷

بر اساس جدول ۱، در بین ۱۳ سبک تفکر، سبک تفکر

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

آزاداندیش با میانگین ۵/۳۹۱ بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است. سبک تفکر آنارشی با میانگین ٤/۲۵۳ دارای کمترین مقدار در بین سبک‌های تفکر است. و میانگین سبک‌های تفکر نوع اول (۵/۰٤٦) بیشتر از سبک‌های تفکر نوع دوم (٤/۹٦۲) و سبک‌های تفکر نوع سوم (٤/٦۸٦) است. نکته مهم دیگر که در این جدول ملاحظه می‌شود، میانگین سازگاری تحصیلی (۱۱۷/۱٤) است. این مقدار حاکی از آن است که به طور کلی وضعیت سازگاری تحصیلی دانشجویان پرستاری بالاتر از میانگین نظری آن (یعنی ۹٦) است.

برای بررسی ارتباط سبک‌های تفکر با سازگاری آموزشی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: همبستگی بین انواع سبک‌های تفکر با سازگاری تحصیلی

انواع سبک‌های تفکر	سازگاری تحصیلی	p
سبک تفکر قانونی	۰/۱۸٤	۰/۲۹۷
سبک تفکر اجرایی	†۰/۲۷۹	۰/۰٤۷
سبک تفکر قضایی	††۰ /٤۸	۰/۰۰۳
سبک تفکرسلسله مراتبی	††۰/٦۲۱	۰/۰۰۱
سبک تفکر مونارشی	۰/۱۳۹	۰/٤۲۵
سبک تفکر الیگارشی	۰/۰۵۲	۰/۷٦۳
سبک تفکر آنارشیست	†-۰/۲۵٤	۰/۰٤۹
سبک تفکر محافظه کار	-۰/۱۰۹	۰/۵٤۰
سبک تفکر آزاداندیش	†۰/٤۱۰	۰/۰۱۳
سبک تفکر کلی	۰/۱۹۷	۰/۲۵۷
سبک تفکر جزیی	۰/۱۷۲	۰/۳۲۹
سبک تفکر درونی	-۰/۰۹۹	۰/۵٦٦
سبک تفکر بیرونی	†۰/۳٤۱	۰/۰٤۹
سبک‌های تفکر نوع اول	†† ۰/ ۵۱۳	۰/۰۰۲
سبک‌های تفکر نوع دوم	۰/۲۳۷	۰/۱۹۸
سبک‌های تفکر نوع سوم	-۰/۱۲٤	۰/٤۹۹

†- p<۰/۰۵
††- p<۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول۲ مشاهده می‌شود سبک‌های تفکر اجرایی، قضایی، سلسله مراتبی، آزاداندیش، بیرونی و نوع اول همبستگی مثبت معناداری با سازگاری تحصیلی دارند. و نکته قابل توجه دیگر همبستگی منفی و معنادار بین سازگاری تحصیلی با سبک تفکر آنارشی است.

در نهایت برای بررسی میزان پیش‌بینی‌کنندگی انواع سبک‌های تفکر بر سازگاری تحصیلی از روش رگرسیون چندگانه به روش همزمان (Enter) استفاد شد. نتایج این روش مدل معناداری را نشان داد (R^2=۰/۲۵۷، و p=۰/۰۰٦ و $f_{(٦۱،۳)}$=٤/۸٤۵). مدل مذکور ۲۰/٤ درصد از واریانس سازگاری تحصیلی را تبیین می‌کند. در جدول ۳ اطلاعات به دست آمده از این تجزیه و تحلیل ارائه شده است. بر اساس جدول ۳، سبک‌های نوع اول و نوع سوم پیش‌بینی‌کننده معناداری از سازگاری تحصیلی هستند.

بحث

بر اساس این تحقیق، سازگاری تحصیلی با سبک‌های تفکر اجرایی، قضایی، سلسله مراتبی، آزاداندیش و

جدول ۳: خلاصه ضرایب رگرسیون سازگاری تحصیلی بر اساس انواع سبک‌های تفکر

متغیرهای پیش بین	B	Std. Error	B	t	p
مقدار ثابت	۳/۸۷۷	۰/۹۰۷	–	٤/۲۷٤	۰/۰۰۱
سبک‌های تفکر نوع اول	۰/۰۹۵	۰/۰۲۸	۰/۵۳۸	۳/۳۸۸	۰/۰۰۲
سبک‌های تفکر نوع دوم	۰/۰۰۳	۰/۰٤۵	۰/۰۰۹	/۰٦۱	۰/۹۵۱
سبک‌های تفکر نوع سوم	-/۰۷۷	۰/۰۳۸	۰/۲۹۵ –	-۲/۰۳۳	۰/۰٤۸

سبک‌های تفکر نوع اول همبستگی مثبت و معنادار، و با سبک تفکر آنارشی رابطه منفی و معنادار دارد. همچنین نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون نشان داد که سبک‌های تفکر به شکل معناداری پیش‌بینی‌کننده سازگاری تحصیلی هستند، و حدود ۲۰ درصد از واریانس سازگاری تحصیلی از طریق سبک‌های تفکر تبیین می‌شود. از لحاظ نظری، این یافته با این فرض استرنبرگ و زانگ که

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

معتقدند سبک‌های نوع اول ارزش سازگارانه‌تری دارند(۱۰) کاملاً مطابقت دارد. از نظر تجربی، به دلیل این که در ادبیات پژوهشی، رابطه این دو متغیر مورد مطالعه واقع نشده است، مطابقت دادن نتایج حاصل از این پژوهش با مطالعات پیشین وجود ندارد. نتایج تحقیقات قبلی نشان داده‌اند که سبک‌های تفکر نوع اول با بهزیستی روان‌شناختی، عزت نفس(۱۰و۱۱) و خوش‌بینی(۱) ارتباط مثبت دارد. لذا از آنجایی که این متغیرها از نظر منطقی با سازگاری کلی همخوانی دارند، رابطه مثبت بین سبک‌های تفکر با سازگاری تحصیلی از این دیدگاه قابل تفسیر است.

افزون بر این تحقیقات قبلی نشان داده است که بعضی از انواع سبک‌های تفکر به ویژه سبک‌های تفکر سلسله مراتبی، آزاداندیش، قضایی و غیره در اغلب فرهنگ‌ها با پیشرفت تحصیلی(۱۰تا۱۲و۱٤) همبستگی مثبت و معنادار دارند. و به لحاظ منطقی افراد دارای عملکرد تحصیلی بالاتر به احتمال زیاد باید سازگاری آموزشی بیشتری نیز داشته باشند. بنابراین نتایج تحقیق حاضر از جنبه‌های نظری و تجربی در چهارچوب نظریه‌هایی که این پژوهش بر اساس آنها انجام شده و تحقیقات پیشین هماهنگ است.

سرانجام نتایج تحقیق نشان می‌دهد که میانگین سازگاری تحصیلی دانشجویان پرستاری شرکت‌کننده در این پژوهش مساوی۱۱۷/۱٤ است. این مقدار بالاتر از میانگین سازگاری تحصیلی یعنی ۹٦ است و بیانگر سازگاری متوسطی است؛ اما با توجه به این که میزان مشکلات تحصیلی در دانشجویان سال اول بیشتر است(۹و۱٦) نتیجه قابل قبولی به نظر می‌رسد.

نتیجه‌گیری

در مجموع، نتایج حاصل از این تحقیق نشانگر ارتباط معنادار سبک‌های تفکر بیرونی، اجرایی،آنارشی و سبک‌های نوع اول با سازگاری تحصیلی و نقش پیش‌بینی‌کننده سبک‌های تفکر نوع اول و نوع سوم در آن و نیز بیانگر میزان سازگاری متوسط به بالا در نمونه پژوهش است. با وجود این، پیشنهاد می‌شود رابطه این متغیرها در نمونه‌های دیگر و با حجم بیشتر و در جنسیت‌های مختلف مورد مطالعه قرار گیرد. داده‌های گردآوری شده این پژوهش از طریق پرسشنامه و به صورت خودگزارشی جمع‌آوری شدند. بنابراین تعمیم و تفسیر یافته‌های پژوهش حاضر باید با احتیاط صورت گیرد.

قدردانی

بدین وسیله از اساتید محترم گروه پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی جناب آقای قاسمی و سرکار خانم پرتو اعظم جهت راهنمایی‌ها و همکاری صمیمانه شان کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

1. Yalim D. First year college adjustment: The role of coping, ego-resiliency, optimism and gender. [dissertation]. Turkey: Middle East Technical University;2007.
2. Bonakdari N, Hejazi B, Khanzade A. [Investigation on relationship between parent`s emotional intelligence and children`s social adjustment]. [dissertation]. Tehran: Tehran University; 2005. [Persian]
3. Chaplin JP. Dictionary of Psychology. Second edition. New York: Dell; 1985.
4. Nikdel F. [Barrasi va moghayeseye khodtanzimye yadgiri va sazgari (atefi, ejtemaei va amoozeshi) dar daneshamoozane karbare internet va daneshamoozane gheire karbar dar dabirestanhaye pesaraneye shahre Tehran dar sale tahsilye 1384-1385]. [dissertation]. Tehran: Tarbiat Moallem University; 2006. [Persian]
5. Abdullah MC, Elias H, Mahyuddin R, Uli J. Adjustment among first year students in a Malaysian University. European Journal of Social Sciences. 2009; 8(3): 496-505.
6. Khodapanahi MK, Khaksar Boldaji MA. [Rabeteye jahatgirye mazhabi va sazgarye ravanshenakhti dar

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

daneshjooyan]. Journal of Psychology. 2005; 9(3): 310-20. [Persian]
7. khademi A, Katibaei J, Delavar A. [Rabeteye tahavole akhlaghi ba sazeshyaftegi dar nojavanan]. Journal of Psychology. 2009; 13(3): 246-57. [Persian]
8. Tajali F, Ardalan E. [Rabeteye abade olgoohaye ertebatye khanevade ba khodkaramadi va sazgarye tahsili]. Journal of Psychology. 2010; 14(1): 62-78. [Persian]
9. Michaeli manee F. [Rabeteye sabkhaye hoviat, taahode hoviat va jensiat ba sazgarye daneshjooyan ba daneshgah]. Journal of Psychological Studies. 2010; 6(2): 25-42. [Persian]
10. Zhang LF, Sternberg RJ. The Nature of Intellectual Styles. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates; 2006.
11. Sternberg RJ, Zhang LF. Perspectives on the Nature of Intellectual Styles. First edition. New York: Springer Publishing Company; 2009.
12. Sternberg R J. Thinking styles. New York: Cambridge University Press; 1999.
13. Shokri O, Khodaei A, Daneshvarpour Z, Toulabi S, Fooladvand Kh. [Applicability of Sternberg's mental self-government theory in academic situations: Thinking styles and five big personality traits]. Journal of Behavioral Sciences. 2010; 3(4): 279-86. [Persian]
14. Yilmaz Soylu M. The effect of learning styles on achievement in different learning environments. Turkish Online Journal of Educational Technology. 2009; 8(4): 43-50.
15. Shokri O, Kadivar P, Farzad V, Sangari AA, Zeinabadi HR, Ghanai Z. [The rolr of socio- economic status, learning approaches and thinking styles on university students' academic achievement: Introducing causal models].Psychological Studies. 2006,2007; 2(3,4):139-60. [Persian]
16. Baker RW, Siryk B. Student Adaptation to College Questionnaire (SACQ). Western Psychological Services; 1989. [Cited 2012 Feb 29]. Available from: http://portal.wpspublish.com/pdf/sacq.pdf

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]

The Relationship between Thinking Styles and Academic Adjustment in Nursing Students

Heydarali Zarei[1] , Malek Mirhashemi[2] , Hassan Pasha Sharifi[3]

Abstract

Introduction: *Adjustment together with its different aspects is considered a basic and extensive issue in psychology. Therefore, identifying the related factors, while developing knowledge of the field, can help reduce individual and inter- individual problems. Hence, the aim of the present research is to investigate relationship between thinking styles and academic adjustment.*
Methods: *This descriptive- correlatinal study was conducted on 65 nursing students in Islamic Azad University (Khoy branch) selected through cluster sampling. To gather the data, two standard questionnaires on thinking styles of Strenberg,Wagner and Zang and academic adjustment questionnaire of Baker and Siryak were used. Data were analyzed using Pearson correlation test and multiple regression.*
Results: *The results of Pearson correlation test showed that there were positive, significant relations between judiciary, executive, hierarchical, liberal, external and type I thinking styles with academic adjustment, while thinking style of anarchism showed a negative and significant relationship. The results of multiple regression indicated that type I thinking styles positively and type III thinking styles negatively predict academic adjustment. In general, 20.4% of variance for academic adjustment is explicable based on the preferred thinking styles. Also the academic adjustment of nursing students was above the average.*
Conclusion: *There was a relationship between academic adjustment and the kind of thinking style. Also, one could predict nursing students' academic adjustment by knowing their scores of type I and Type III thinking styles. Therefore, improvement and promotion of the academic adjustment of nursing students demands paying more attention to their type of thinking style.*

Keywords: Thinking styles, Academic adjustment, Nursing students.

Addresses:
[1] (✉)Instructor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Roodhen Branch, Roodhen, Iran. E-mail: alizarei@iaukhoy.ac.ir
[2] Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Roodhen Branch, Roodhen, Iran. E-mail: malekfd@yahoo.com
[3] Associate professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Roodhen Branch, Roodhen, Iran. Email: hpssr@yahoo.com

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-28]